

ELS MEMBRES DEL NOU EXECUTIU D'ARDANZA

Un govern al 50 per cent

El vice-president del govern basc, Ramon Jáuregui, del PSOE, ha acceptat ja en públic la possibilitat d'aplicar-hi la fórmula de «funcionament per blocs». Nou govern, per tant, i primeres dificultats.

Xavier Oleaga

Euskadi inicià el passat dia 12 de març una nova marxa política que podria convertir-se en la més significativa de les etapes viscudes pel poble basc després de la posada en marxa de la reforma empresa a la mort de Franco. La presència de representants del PSOE al 50 per cent en el govern autonòmic amb seu a Gasteiz (Vitòria) obri sense cap dubte expectatives que, encara que difícils de precisar, suposen factors de canvis importants, no sols en les vies autonòmiques propiciades per Madrid, sinó en el conjunt de la situació política basca.

La composició del govern autonòmic ha resultat ser un reflex del quocient quantitatiu en el còmput de vots assolit en les eleccions de novembre passat. **Jose Antonio Ardanza**, en representació del partit més votat, el PNB, és el president de l'executiu autonòmic. Però aquesta vegada l'aleshores partit hegemònic basc s'ha vist obligat a cedir set enters al partit amb major representació parlamentària, el PSOE. Així, l'única vice-presidència de l'actual executiu serà ocupada pel fins ara titular de la Delegació del govern central en la comunitat autònoma basca, **Ramon Jáuregui**. Sis consellers més del gabinet seran del PSOE.

La irrupció del PSOE en la labor executiva autonòmica de Gasteiz no ha pogut ser més accidentada. Malgrat que **Ramón Jáuregui** anuncià en una entrevista, concedida a un mitjà local guipuscoà, que «els consellers socialistes són, primer, socialistes», paradoxalment han estat els obrers de l'empresa gestionada per l'ara conseller de Transports, **Enrique Antolín**, els qui li han fet iniciar el seu mandat críticament.

Enrique Antolín va ser el centre del darrer episodi traumàtic protagonitzat

per la guàrdia civil en una localitat i en una comunitat autònoma poc donades a actituds de rebel·lia obrera progressista. Els obrers de Forjas y Aceros de Reinosa, a Cantàbria, no van permetre que el president de l'entitat empresarial fugís clandestinament, per la porta falsa, deixant-los en el tràngol, amenaçats per un expedient de crisi. La retenció d'Antolín pels treballadors de la fàbrica va ser l'origen de la intervenció posterior de la guàrdia civil, de la qual es va eixir amb un saldo favorable als primers per la rendició dels contingents de la Benemèrita. Tot això difós, més enllà de la sacietat, pels mitjans de tot l'estat.

Com **Enrique Antolín**, quasi tots els representants del PSOE en l'actual gabi-

net autonòmic de Gasteiz provenen del món empresarial i mercantil, però no de la part laboral, sinó de la directiva. Aquest és el cas de **Milagros García Crespo**, consellera d'Economia i Planificació, única dona del gabinet, de 52 anys d'edat, casada i amb tres fills.

Milagros García està especialitzada en economia de País Basc i de la CEE. La seua carrera va arrancar com a llicenciada en Ciències Empresarials a Bilbao, però, posteriorment, assolí els títols de doctora en Ciències Econòmiques per la Universitat de Barcelona i catedràtica de Política Econòmica per la Universitat de Bilbao.

També, **Ricardo González Orús**, titular de la cartera d'Indústria i Co-

Primera sessió del nou Parlament basc.

merç, un dels dos consellers no nascuts a Euskadi, està lligat al món de l'economia empresarial. Encara que nascut a Salamanca, el 1947, es va llicenciar en Ciències Econòmiques a Bilbao. Va iniciar la seua carrera professional en la Cambra de Comerç de la capital biscaïna, el 1970. Deu anys després, va ser nomenat director del Servei d'Estudis. El 1983 treballa com a assessor d'economia i indústria de la Delegació del govern central. «Ha participat directament en la reconversió industrial», segons les biografies oficials.

José Manuel Freire, conseller de Sanitat i Consum, és l'altre representant del PSOE no nascut a Euskadi. Va arribar amb la seua família a Bilbao el 1956, amb set anys, procedent d'Orense. Tanmateix, ha desenvolupat la seua activitat i els seus estudis, sempre relacionats amb la medicina, especialitat en què es va llicenciar el 1975, fora d'Euskadi, a Madrid, Londres, i els EUA.

Encara que nascut a Donostia, fa trenta-vuit anys, també **José Miguel Martín**, conseller d'Urbanisme i Habitatge, centra el seu treball a Madrid. El seu títol d'arquitectura, el va adquirir allí. I ha estat membre del gabinet tècnic municipal en la Federació Socia-

lista Madrilenya. A Donostia ha estat un dels responsables de la realització de l'Hotel Maria Cristina, un dels monuments històrics més importants de la capital guipuscoana, com també de la seu del PSOE en la capital.

Entre els sis consellers del PSOE, **José Ramón Recalde** és l'encarregat per excel·lència de donar un contingut ideològic a l'activitat del partit en l'executiu autonòmic.

En aquesta apreciació manifestada per nombrosos columnistes de mitjans bascos, incideix el mateix vicepresident autonòmic, **Ramón Jáuregui**, quan insisteix que el seu grup vol «ideologitzar la vida política basca». Jáuregui entén per «problemes ideològics», segons va manifestar explícitament, «els educatius, econòmics o lingüístics». Precisament tots aquests aspectes, particularment el de les *ikas-toles*, són els que **Ramón Recalde** ha d'abordar des de la cartera que ara ocupa, Educació.

Un diari de difusió nacional a Euskadi va publicar en les seues pàgines d'opinió, en els dies posteriors al nomenament de **Recalde**, un article que, sota la firma d'«Un militant d'ETA-Zaharra», ofereix un testimoni particular sobre el ja conseller d'Educació del govern basc. El citat escrit presenta **Recalde** com el «senyor Arroyos» («Herreka» significa «Arroyo» en èuscar i «Herrekalde» seria «ribera del arroyo»), i explica que l'apel·latiu li va ser adjudicat pels militants d'ETA-Zaharra (la denominació ETA-Zaharra/ETA-vela correspongué als militants seguidors de la línia tradicional de l'organització, enfront dels d'ETA-berri (ETA-nova), que propugnaven una via nacionalista, esquerrana, qualificada com «espanyolista»). Segons el firmant d'aquest article, el líder de l'històric FLP Julio Zerón «necessitava una secció al País Basc i va pensar en Recalde, que feia les seues provatures en la Universitat de Madrid, abans d'entrar als Jesuïtes, que es on segueix, dit sia de passada». «S'ajuntaren —diu— diversos antibascos notoris de Sant Sebastià i un rector biscaí de trajectòria política confusa i van fundar la branca «felipe» d'Euskadi: L'ESBA (Euskadiko Sozialisten Batasuna) —Unitat dels Socialistes d'Euskadi.

Mes avant, l'autor de l'article afirma que «no va durar molt l'FLP des de la seua primera caiguda, entorn del seixanta». «Alguns felipes —afegeix— van anar a la presó, d'altres es van exiliar. Alguns, vist el desmantellament, van decidir convertir-se, a Euskadi, en

l'ala esquerrana d'ETA. Se'ls nega l'entrada. Aleshores, van decidir infiltrar-s'hi, fet que van aconseguir; anys més tard, es produiria l'escissió de VI (es refereix a l'organització que es va denominar ETA-VI assemblea), posteriorment fusionada amb la Lliga Comunista Revolucionària, l'ideòleg de la qual va ser **Recalde**».

Continuïtat en els penebistes

Efectivament, tots els representants del PNB repeteixen en la seua Conselleria. Només una excepció, la de **Joseba Arregui**, ara conseller de Cultura i Turisme. **Arregui** es presenta amb una trajectòria de les que s'acostuma a definir com de «transformisme polític», encara que en el seu cas es redueix a les guerres de bandositats al si de la família penebista. Va ser conseller de Cultura i portaveu en el darrer gabinet de Garaikoetxea. Des d'aquest lloc, es va manifestar com un dels més lleials al l'ex-lehendakari penebista. Passà a formar part de l'executiva del PNB guipuscoà, baluard de Garaikoetxea, i arribà a ser-ne president, enfrontat al sector minoritari arzellusista, del partit a Guipúscoa. Arribada l'hora de la veritat, l'hora de l'escissió que prengué com a nom Eusko Alkartasuna (EA), **Arregui** callà durant algunes setmanes i, de sobte, emergí com un home del sector que fins aquell moment havia combatut, l'oficialista.

La resta de l'equip penebista, tret del cas dels consellers d'Interior i Pesca i Agricultura, és compost per persones lligades al món empresarial basc. L'alabès **Juan Ramón Guevara**, conseller de Presidència i Justícia; **Fernando Spagnolo**, que lidera la cartera d'Hisenda i Finances, i **José Ignacio Arrieta**, conseller de Treball i Seguretat Social, són l'exponent clar de la presència empresarial en l'executiu d'Ardanza. **José Ignacio Arrieta** és, d'altra banda, germà de l'actual artífex de reestructuracions d'empreses basques relacionades amb l'acer, adquirides per la multinacional britànica Gknor, que ha ocasionat ja el comiat de centenars de treballadors, als quals d'ací a poc se sumaran alguns centenars més.

L'encarregat de la cartera d'Interior, **Luis María Retolaza**, és el més veterà de l'equip presentat pel PNB. Veterà en el seu treball, per sobreviure a tots els presidents fins ara i per edat. Nascut en 1924 a Bilbao, és l'únic conseller que presenta un dilatat currículum de militant penebista, inclosos períodes de presó i exili, durant el franquisme. □

